

	Total	Palera	
Agosto	364	298	662
Julio	361	298	659
Junio	362	296	658
Mayo	359	295	654
Abril	357	295	652
Marzo	354	295	649
Feb	352	294	646
Ene	351	295	644

30
 348 296 636

Parados

	<u>Heck</u>	
34	39.251	101'3
33	39.073	4
32	38.974	100'9
31	38.836	3
30	38.739	100'6
		4
		100'2
		2
		100

Habitantes

INSTITUT INDUSTRIAL

ESTUDI DE LES FLUCTUACIONS DE
DIVERSOS FACTORS ECONÒMICS
RELACIONATS AMB LA VIDA
INDUSTRIAL DE TERRASSA

TERRASSA, FEBRER DE 1934

INSTITUT INDUSTRIAL

ESTUDI DE LES FLUCTUACIONS DE
DIVERSOS FACTORS ECONÒMICS
RELACIONATS AMB LA VIDA
INDUSTRIAL DE TERRASSA

TERRASSA, FEBRER DE 1934

AMB la tramesa del present "Estudi de les fluctuacions dels diversos factors econòmics relacionats amb la vida industrial de Terrassa", queda complert l'ofèriment que férem als Srs. Consocis el dia de la darrera Assemblea General. Aquest "Estudi", mostra dels treballs d'En Domènec Domingo, qui ha satisfet les esperances falagueres que les seves activitats, sota el mestratge intel·ligent de J. A. Vandellós, ens havien fet concebre, creiem que contribuirà a obrir, als ulls dels nostres Srs. Consocis, l'horitzó amplíssim que pot abastar-se dintre aquesta esfera de treballs i els farà reflexionar sobre la conveniència d'eixamplar el nucli de jovent destre, destinat a estudiar i satisfer les múltiples necessitats que reclama el present moment, allunyant les nostres recerques de l'empirisme pur i, pel contrari, documentar-les i completar-les, amb un treball rigorosament científic. Aitals recerques, oportunament al·ludides pel Sr. Vandellós, en l'impressió que s'insereix a continuació, contribuirien a canviar el concepte i els motlles de la fins avui massa hermètica vida industrial, donant-li els suficients mitjans per expandir el seu ambient, ajudar el seu desenvolupament amb normes modernitzades i controlar científicament les innombrables operacions que s'ocorren en totes les seves diverses derivacions.

La J. D. de l'Institut Industrial abriga la il·lusió de contribuir amb el present "Estudi" a esperonar l'interès de tots els seus adherits per tal de fer possible la continuació periòdica de treballs semblants i crear l'ambient propici per a la formació d'una classe seleccionada i culta adherida a la vida del treball que la nostra entitat representa.

Terrassa, febrer de 1934.

Ha estat preocupació constant de l'Institut d'Investigacions Econòmiques, procurar la vulgarització dels avantatges que el mètode estadístic convenientment aplicat reporta a tots els que vulguin tenir una visió exacta de les realitats econòmiques i, especialment, als productors quan vulguin considerar no tan sols llur pròpia unitat productiva, sinó el conjunt de l'activitat a la qual es dediquen i la interpolació dels diferents factors que poden influenciar-la. Com una conseqüència d'aquesta norma de conducta ha fugit la mesquinesa que representa voler-se tancar en una torre d'ivori i mantenir en absolut secret els detalls de la seva tècnica per gaudir d'una mena d'exclusivitat. Tan bon punt tingué en marxa els seus serveis anà a la creació d'un Laboratori de Preparació Estadística on reben ensenyament gratuït una munió de joves convenientment preparats per adquirir-lo. L'ingrés al Laboratori no està tancat a ningú, però hi estan cridats, de manera preferent, els funcionaris de les entitats que figuren en el Patronat de l'Institut, i tinc la satisfacció de dir que un dels primers en capir l'utilitat del Laboratori fou l'Institut Industrial de Terrassa que hi envià en Domènec Domingo, autor d'aquest fullet que tinc el gust de prologar, el qual donà mostres d'excel·lent aprofitament obtenint el primer lloc en les classificacions del curs 1932-33.

Ha estat per a mi motiu de gran complaença veure com en Domingo ha intentat posar en pràctica, tot seguit, els coneixements adquirits i la comprensió i apoi que ha trobat en les autoritats de l'Institut Industrial.

Prou coneixo jo el desig que té l'autor d'arribar a la utilització dels procediments més delicats de la tècnica estadística i tampoc ignoro les dificultats que s'han de sobrepassar per l'obtenció de nombroses dades, l'elaboració de les quals és necessària per obtenir una visió de conjunt de les activitats de la ciutat de Terrassa. Aquestes darreres quedaran vençudes amb tota seguretat i el treball actual serà objecte d'ulteriors millores i perfeccionaments.

En els gràfics acompanyats de comentaris que formen aquest fullet, s'examinen algunes sèries estadístiques que fan referència a factors que són, uns expressió del moviment industrial de Terrassa i altres del benestar econòmic de la ciutat. Entre els primers hi figuren els corresponents a l'instrument de treball i al moviment de la població obrera, i els darrers són els que reflexen l'estalvi i el poder adquisitiu dels salaris.

Entre la primera classe de gràfics n'hi ha alguns que no ofereixen cap dubte sobre llur representativitat com, per exemple, els corresponents als obrers empleats, la qual corba sols mostra una baixa a darreries de 1928, però després manté un fort moviment ascendent. És també un símptoma perfectament favorable l'augment més important de la població obrera que el de la població total, proporció que es manté en el darrer temps, cosa ben remarcable perquè àdhuc en el moviment cíclic, on ja s'hi descompta la continuada puja del període estudiat mitjançant la recta interpolada del "trend" sols es presenta una pronunciada inflexió de baixa en el període ja citat de darreries de l'any 1928 i començaments de l'any 1929 i un lleuger descens a mitjans del 1923, mantenint-se sempre la

corba cíclica per damunt de la línia normal de pujada, la qual cosa vol dir que des de darreries del 1929 fins a mitjans del 1933, o sigui en plena crisi mundial, la població obrera ha mostrat a Terrassa una contínua tendència favorable.

També són plenament representatives les corbes referents als mitjans productius – màquines i força – que figuren en els gràfics de les pues de filar, telers, centímetres de frontura pel gènere de punt – que des del 1927 mostra una extraordinària expansió – i pel consum de la força elèctrica, la qual corba és de desitjar sigui ben aviat completada, per comprovar, si s'ha produït o no una baixa en els darrers anys, que fóra de caràcter cíclic, i per tant, passatgera

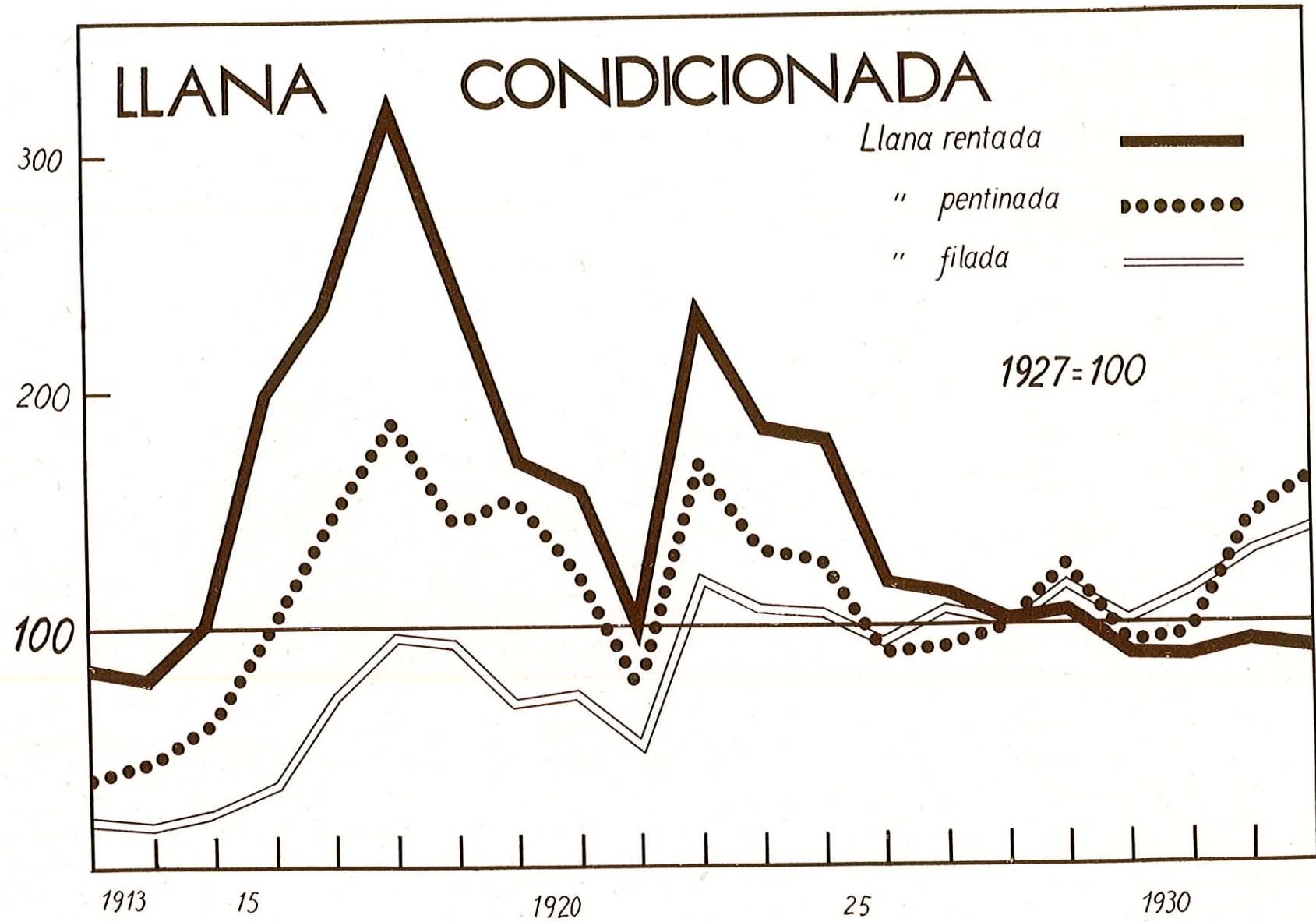
Està clar que seria desitjable tenir les xifres directes de la producció de cada un dels rams fabrils, tan en el seu volum físic com en la valoració del mateix, cosa que creiem no fóra difícil d'obtenir a Terrassa, i constituiria una prova de la comprensió i interès dels fabricants que es beneficiarien, també, de les dades recollides, les quals els hi permetrien comparar la marxa de les empreses respectives amb el moviment general de la indústria a la qual pertanyen.

Hem de parlar finalment de les corbes de la llana condicionada per l'exacta comprensió de les quals hi podria fer també molt la cooperació dels diferents fabricants. Es tracta d'esbrinar, sobretot mentre no es disposi de les dades referents a la producció, quina de les tres pot ésser més representativa de l'activitat de la indústria llanera ja que no acostumen a seguir en els darrers anys la mateixa direcció. S'ha d'aclarir si es tracta d'una minva de l'activitat comercial quan augmenta la quantitat de llana pentinada o de llana filada en el "Acondicionamiento Tarrasense", en contraposició amb la minva de les entrades de llana rentada o si l'augment de les corbes corresponents a les semi-manufactures és degut únicament ha haver-hi ajuntat llanes rentades que no han passat pel condicionament o altres fibres tèxtils com la seda filada i el cotó. En aquest darrer cas caldria conèixer la quantitat utilitzada d'aquestes matèries.

En quant a les corbes que expressen les variacions del benestar econòmic terrassenc tenim les corresponents a l'estalvi que mostren un continuat augment de les imposicions, la intensitat del qual és molt forta, però sobretot mostra una persistent i satisfactòria excedència damunt els reintegraments que es fa més visible en les proporcions que es manifesten en els altres centres de producció llanera. Aquest resultat satisfactori és conseqüència directa del nivell elevat dels salaris que permeten satisfer les necessitats familiars deixant un marge ben ampli sobretot si tenim present que sols és superat per Barcelona on les despeses extraordinàries són molt més elevades.

Es ben encoratjador veure com en aquest temps de forta crisi mundial, la qual repercuteix, encara que en forma atenuada en l'economia catalana, pot mantenir Terrassa uns resultats tan optimistes com els que es desprenen dels gràfics i comentaris que componen aquest fullet, i faig els vots més sincers perquè aquesta ciutat tan progressiva i pròspera mantingui la seva empenta i pugui continuar éssent motiu d'orgull per la nostra Catalunya.

Josep A. Vandellòs.

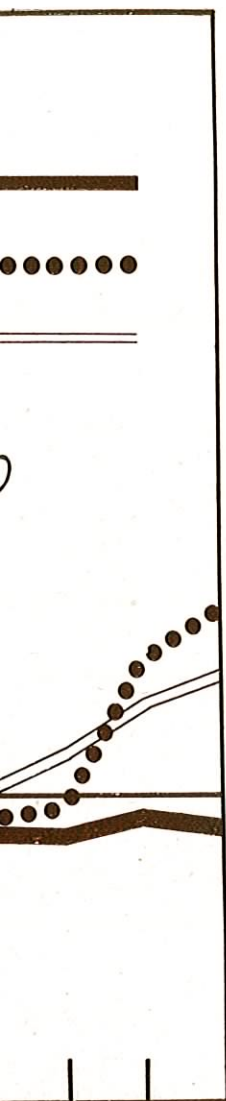
LLANA CONDICIONADA

Anys	LLANA RENTADA		LLANA PENTINADA		LLANA FILADA	
	Tones	Index	Tones	Index	Tones	Index
1913	1.889.6	74.8	765.2	42.2	455.3	17.7
1914	2.556.8	101.3	1.046.4	60.9	455.1	21.5
1915	5.030.5	199.3	1.729.8	100.8	818.9	31.8
1916	6.002.7	237.8	2.554.9	148.8	1.826.1	70.9
1917	7.818.7	309.8	3.234.1	188.4	2.564.8	99.7
1918	6.051.8	239.8	2.484.9	144.8	2.452.7	95.3
1919	4.178.1	165.5	2.674.4	155.8	1.651	64.1
1920	3.962.7	157	2.178.5	126.9	1.757	68.3
1921	2.335.4	92.5	1.211.8	70.6	1.508.7	58.6
1922	5.726.6	226.9	2.791.5	162.6	3.137.9	121.9
1923	4.555.2	180.5	2.319.2	135.1	2.969.7	115.4
1924	4.497.7	177.8	2.204.9	128.4	2.949.5	114.6
1925	2.946.4	116.7	1.534	89.3	2.404.7	93.4
1926	2.840.6	112.5	1.591.2	92.7	2.883.6	112.1
1927	2.523.5	100	1.716	100	2.572.1	100
1928	2.597.9	102.9	2.133.5	124.3	3.085.7	119.9
1929	2.231.1	88.4	1.630	94.9	2.655.2	103.2
1930	2.221.2	88	1.688.3	98.3	3.017.5	117.3
1931	2.303.7	91.2	2.415.9	140.7	3.524.4	137
1932	2.246.1	89	2.816.6	163.1	3.754.8	145.9

Un dels primers fenòmens que es presenten a la nostra consideració en emprendre un estudi que abasti les principals manifestacions de l'activitat econòmica terrassenca és el que registra el moviment de la llana condicionada.

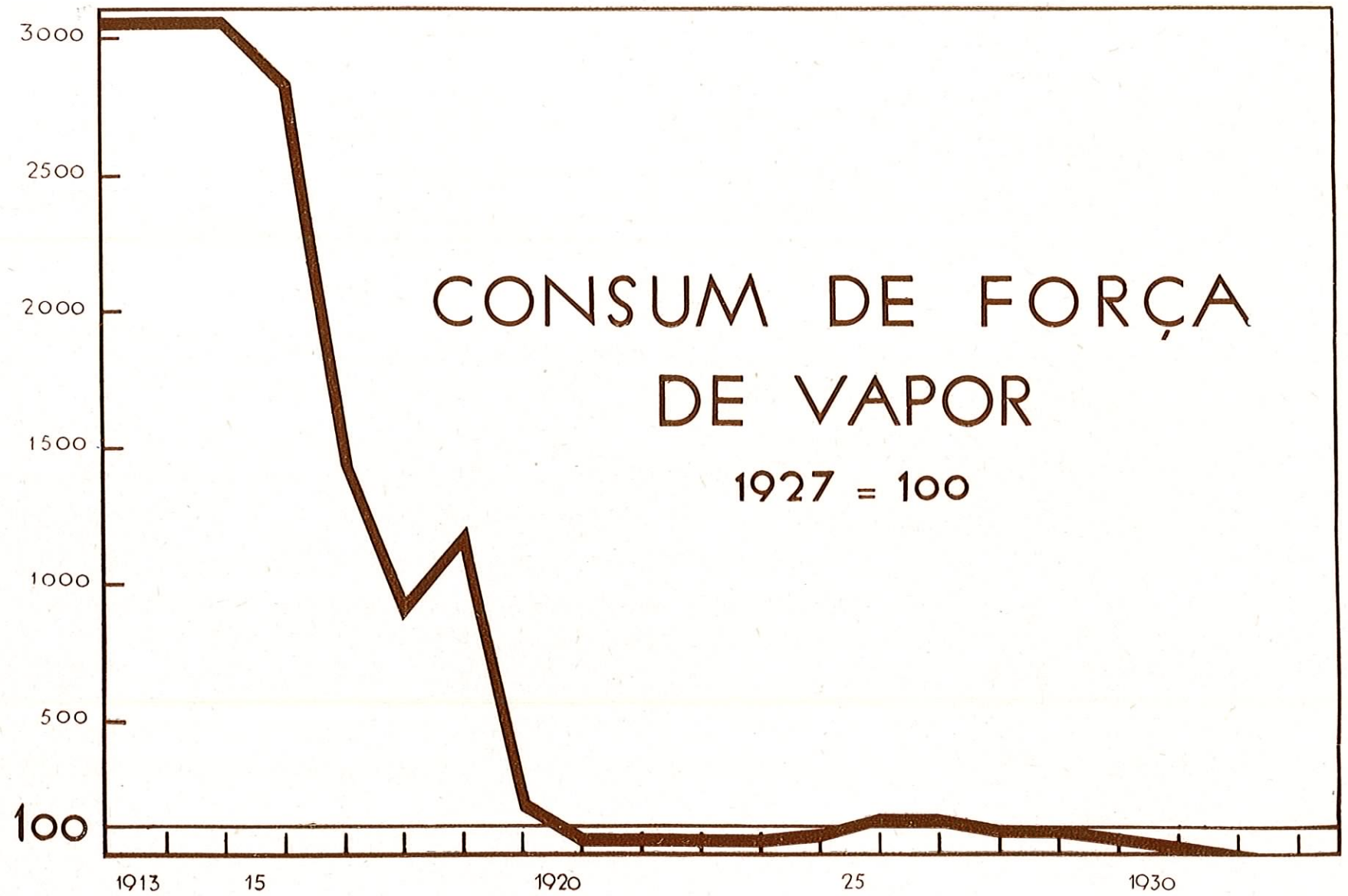
Per tal de donar una visió clara del fenomen hem representat en tres corbes diferents el moviment de la llana rentada, el de la llana pentinada i el de la llana filada.

Com es pot veure en el gràfic adjunt aquestes tres corbes marquen una forta correlació fins a l'any 1925, registrant a partir d'aquest moment una brusca desviació en la seva marxa que converteix la correlació en contracorrelació que s'accentua notablement en els darrers anys estudiats.

CONSUM DE FORÇA DE VAPOR

1927 = 100

CONSUM DE FORÇA DE VAPOR

Anys	Nombre de quilogràmetres	Index 1927 = 100
1913	31.200	3.092.3
1914	31.200	3.092.3
1915	30.975	2.881.3
1916	15.600	1.451.1
1917	8.625	802.3
1918	10.950	1.018.6
1919	1.950	181.3
1920	225	20.9
1921	225	20.9
1922	225	20.9
1923	225	20.9
1924	225	20.9
1925	600	55.8
1926	1.075	100.
1927	1.075	100.
1928	700	65.1
1929	700	65.1
1930	--	--
1931	--	--
1932	--	--

Encara que mancat de tot valor pràctic l'estudi actual del consum de força de vapor, tota vegada que aquesta varietat de força motriu es troba ja completament des-terrada de l'utilatge industrial de la nostra ciutat, hem cregut d'interès publicar el moviment que aital corba segueix durant els últims anys de la seva existència.

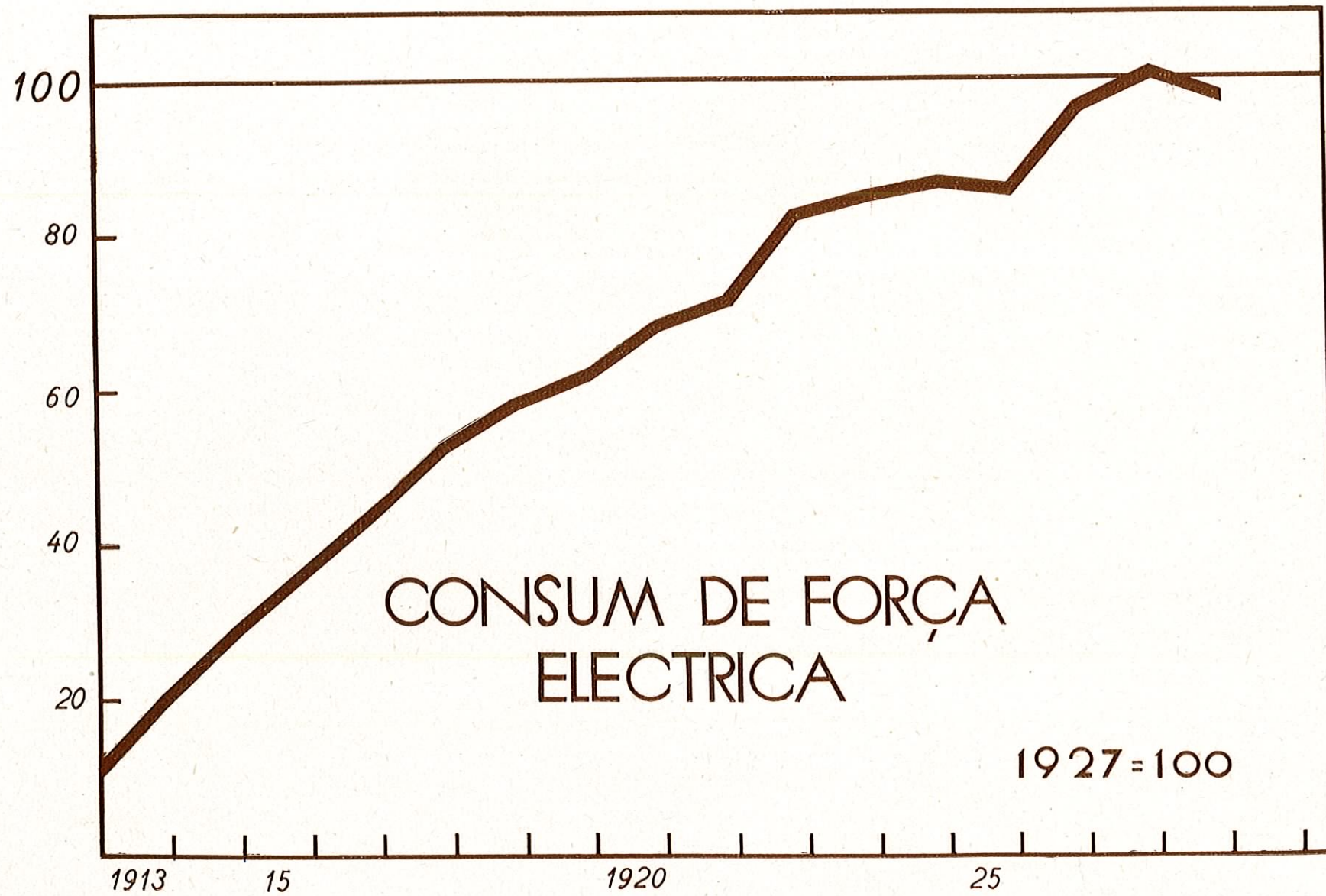
L'evolució regressiva d'aquesta sèrie presenta una tendència ininterrompuda, a excepció d'uns petits moviments de puja experimentats en els anys 1918 i 1925 i d'alguns períodes d'estacionament que careixen relativament d'importància.

A comptar de l'any 1928, la sèrie pren una marcada tendència a desaparèixer i pràcticament la intensitat del fenomen es transforma en imponderable i les dades del mateix es confonen amb l'eix de les abscisses.

Al considerar aquest fenomen, ha de tenir-se en compte que solament forma part integrant del mateix la força motriu, sense fer esment de la que té una aplicació per a la calefacció, humectació, etc.

ÇA

CONSUM DE FORÇA
ELECTRICA

1927=100

CONSUM DE FORÇA ELECTRICA

Anys	Milers de Quilowats hora	Index 1927 = 100
1913	2.970	20
1914	4.320	29
1915	5.400	36.5
1916	6.480	43.6
1917	7.830	52.7
1918	8.640	58.1
1919	9.160	61.8
1920	10.070	67.8
1921	10.600	71.3
1922	12.150	81.8
1923	12.690	85.4
1924	12.740	85.7
1925	12.690	85.4
1926	14.310	96.3
1927	14.850	100.
1928	14.580	98.1
1929	—	—
1930	—	—
1931	—	—
1932	—	—

Antagònic de l'anterior és el fenomen del consum de força elèctrica, ja que marca una tendència completament oposada que fa que la discordància entre aquesta sèrie i l'anterior sigui quasi perfecta.

No obstant el nostre desig de poder construir sèries històriques que abastessin des de l'any 1913 fins al 1932, en el present cas no hem pogut obtenir les dades referents als quatre darrers anys per no haver estat facilitades per les companyies que suministren fluid elèctric a la nostra ciutat.

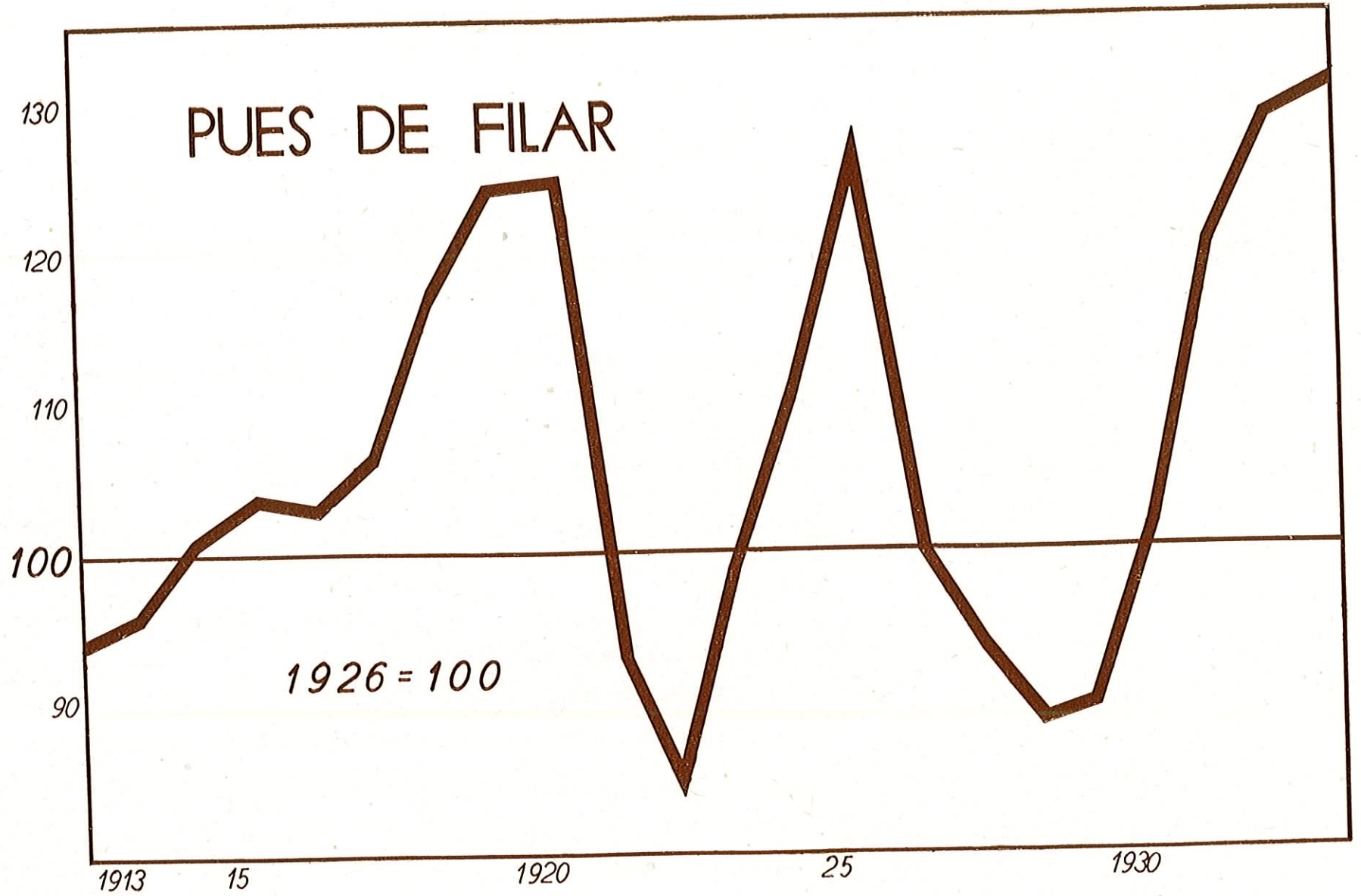
A despit d'aquesta negativa de les companyies de facilitar-nos les dades referents als últims anys hem cregut de veritable interès estudiar el moviment de la sèrie històrica del consum de força elèctrica per poder fer-se càrrec del moviment de contra-correlació que s'observa entre aquesta corba i la que representa el consum de força de vapor.

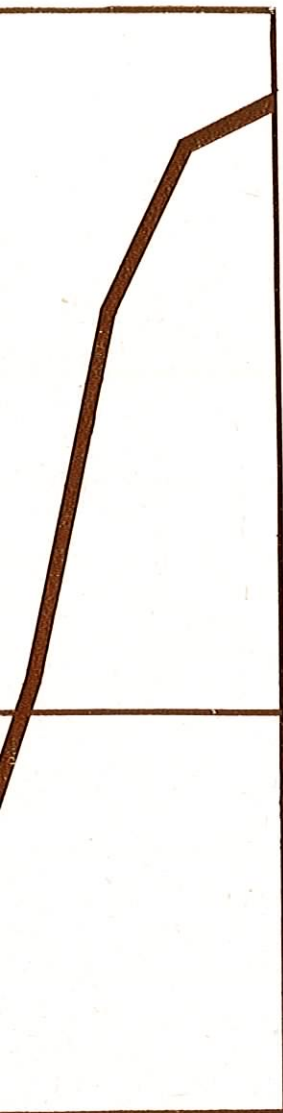
Des de l'any 1913 fins al 1927 la sèrie segueix una marcada tendència progressiva solament interrompuda per una insignificant davallada experimentada en l'any 1925 i que per la seva petita intensitat careix de tota importància estadística.

En l'últim any estudiat és on es comença a marcar un moviment de baixa que possiblement es prolonga durant els darrers anys però que per la manca de dades no podem afirmar-ho concretament.

PUES DE FILAR

PUES DE FILAR

Anys	Nombre de pues	Index 1926=100
1913	85.170	96.8
1914	88.550	100.7
1915	91.130	103.6
1916	90.480	102.9
1917	93.560	106.4
1918	102.860	117
1919	109.272	124.3
1920	109.732	124.8
1921	82.082	93.3
1922	74.532	84.8
1923	86.802	98.7
1924	96.652	110
1925	109.702	124.8
1926	87.902	100
1927	83.082	94.5
1928	76.702	87.2
1929	79.102	89.9
1930	90.162	102.5
1931	106.244	120.8
1932	113.255	128.8
1933	114.316	130

En un estudi que abasta els principals fenòmens econòmics de la nostra ciutat, no hi podia mancar un apartat per a l'estudi de la maquinària tèxtil de casa nostra.

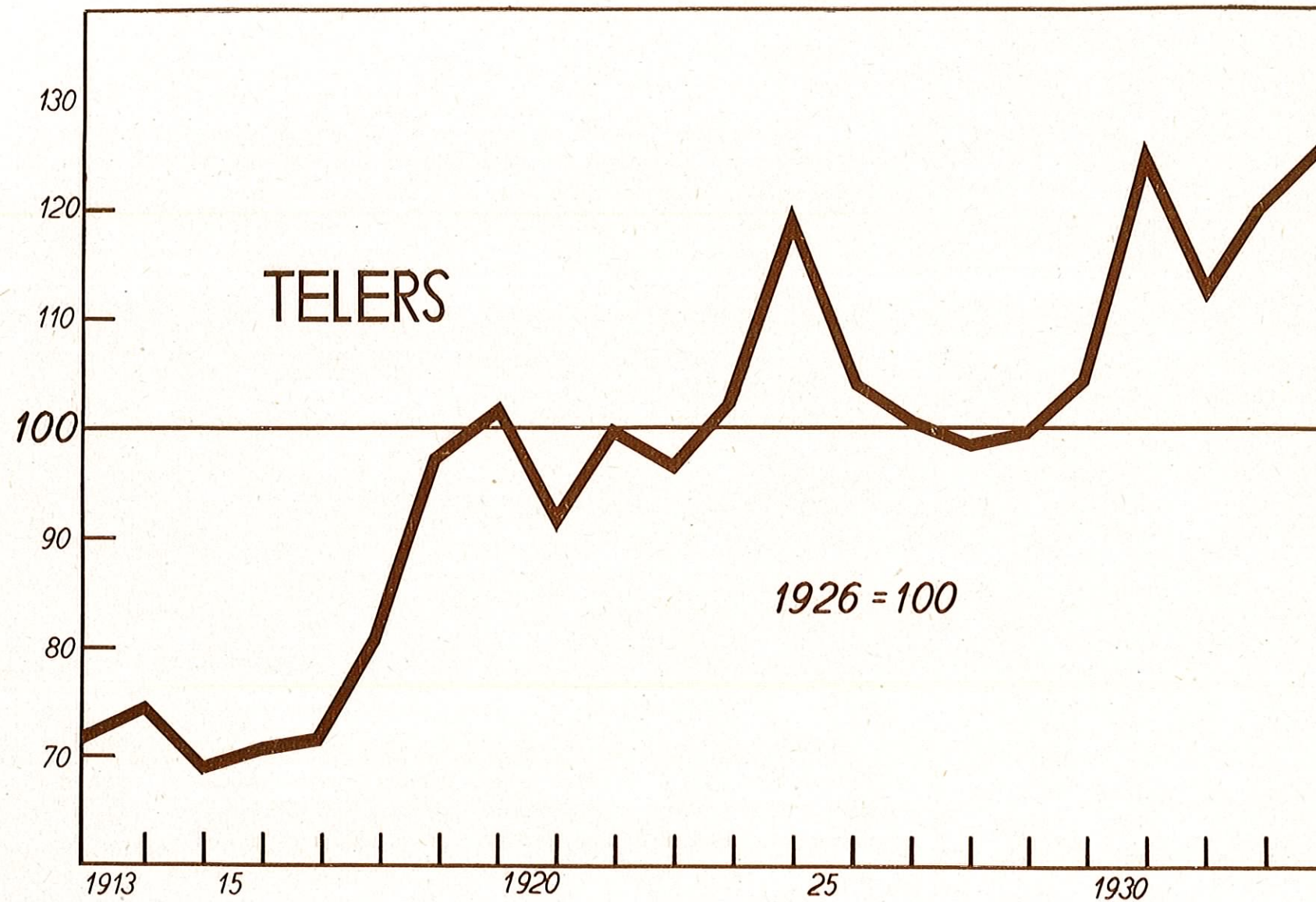
El nostre desig en emprendre aquest estudi era el poder arribar a la confecció de sèries històriques que abastessin la totalitat de les màquines tipus de la nostra indústria, però no disposant de dades suficients per a portar a terme aquest estudi detallat, hem tingut d'aprofitar les dades que consten en la matrícula industrial de l'Ajuntament, excepte en els darrers cinc anys que hem emprat les dades que obren en l'arxiu de l'Institut Industrial i que per haver estat degudament controlades poden respondre de llur exactitud.

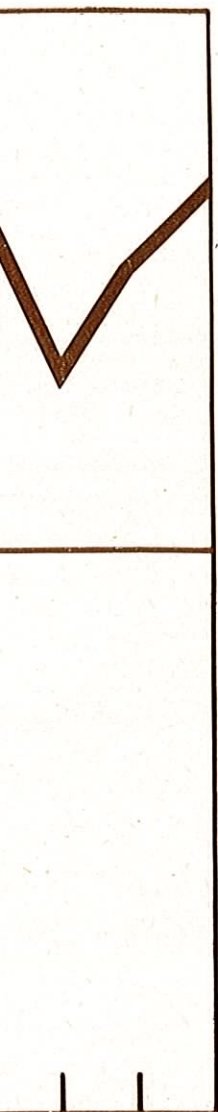
En la corba representativa de les pues de filar estan englobades com a tals les pues de filar llana, les de filar estam i les de retorcer, ja que no disposem de dades especificades més que des l'any 1928.

Per tal de fer-se càrrec de la diferent ponderació que representen aquesta diversitat de pues posem a continuació la mitjana dels percentatges durant els darrers tres anys.

Pues de filar llana	29.1 %
Pues de filar estam	50.7 %
Pues de retorcer	20.2 %

En contemplar el dinamisme de la corba representativa del moviment de les pues de filar, ha de tenir-se en compte l'escala sobre la qual està representada i recordant aquest factor la corba objecte del nostre estudi i que a primera vista sembla que presenti grans ondulacions, es converteix en una corba quasi estàtica, tota vegada que ni senyala grans oscil·lacions, ni cap tendència evolutiva marcada.

TELERS

Anys	Nombre de telers	Índex 1926 = 100
1913	1.039	74.3
1914	1.004	68.2
1915	1.032	70.1
1916	1.045	71
1917	1.185	80.5
1918	1.436	97.6
1919	1.487	101
1920	1.333	90.6
1921	1.455	98.9
1922	1.419	96.4
1923	1.503	102.1
1924	1.745	118.6
1925	1.540	104.6
1926	1.471	100
1927	1.446	98.3
1928	1.460	99.2
1929	1.543	104.8
1930	1.820	123.7
1931	1.653	112.3
1932	1.772	120.4
1933	1.854	126

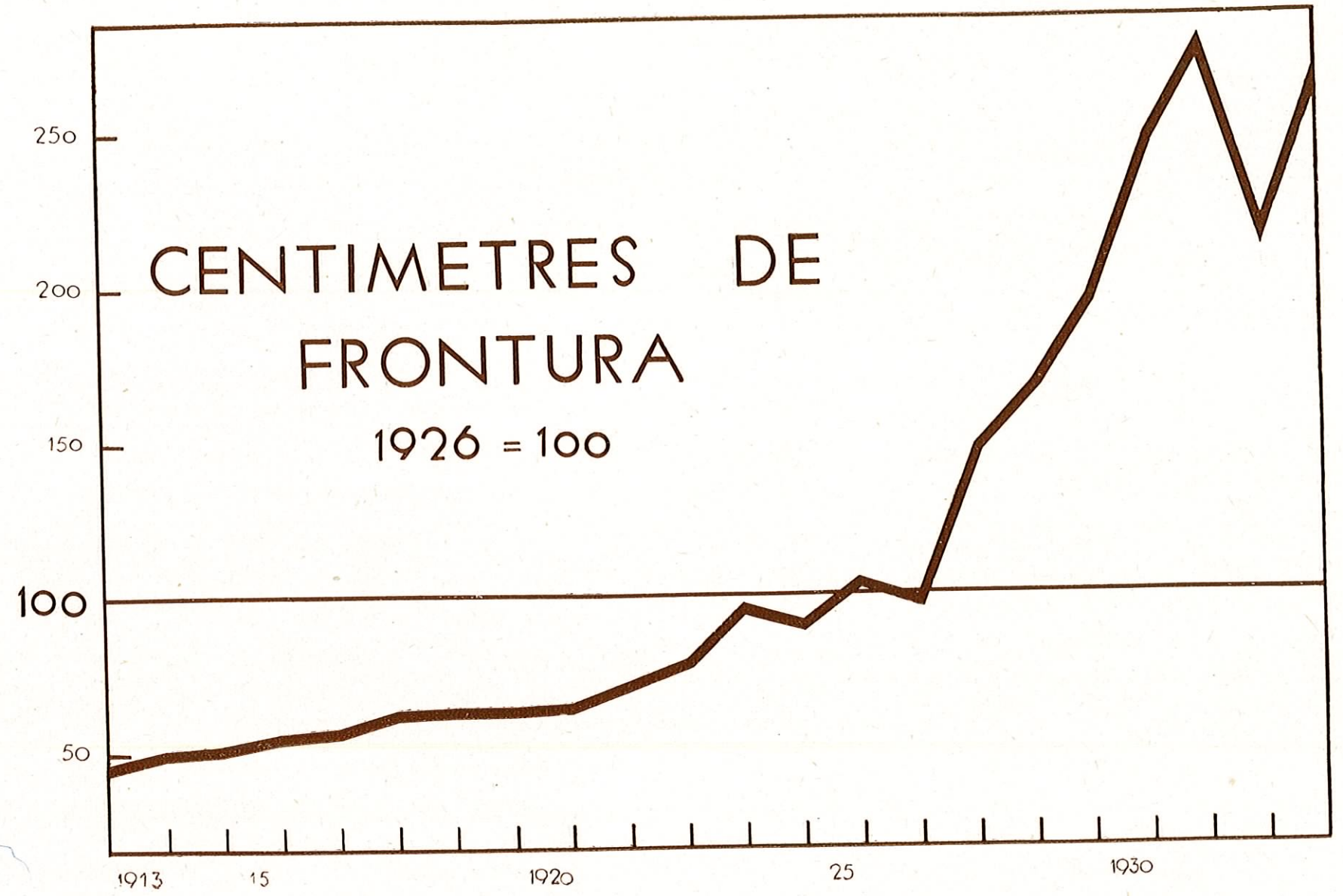
A l'igual que a l'estudiar el moviment de la sèrie històrica de les pues de filar, en emprendre la recerca de les dades referents al nombre de telers existents a la nostra ciutat, des de l'any 1913 fins a l'actualitat ens trobem amb les dificultats de la carència de dades i amb el dubte de l'exactitud d'aquelles que hem pogut obtenir. No obstant, no per això hem menyspreat aquelles dades que hem pogut arribar a trobar, les quals, convenientment eliminats aquells errors que el càlcul estadístic assenyala, constitueixen la sèrie que ha estat objecte del nostre estudi.

En aquesta sèrie, a l'igual que totes les altres que representen l'evolució de la maquinària, hem assenyalat com any base el 1926 en comptes del 1927, que ens ha servit per a estudiar els altres fenòmens, ja que aquest presenta en totes les sèries que versen sobre la maquinària una davallada que ens donaria una visió quelcom apartada de la realitat.

Sota la denominació de telers incluíem en les dades de la taula estadística adjunta, els telers d'espasa, els de garrot de totes les amplades, els Jacquard i els dels "drapaires", distribuïts segons la mitjana dels últims anys en la següent proporció:

Telers d'espasa	41.1 %
Telers de garrot fins a 140 c.	14.1 %
Telers de garrot de més de 140 c.	30.3 %
Telers Jacquard	0.4 %
Telers de "Drapaires"	14.1 %

Com pot veure's pel gràfic que s'acompanya, el fenomen estadístic de l'evolució del nombre de telers en el temps, presenta una tendència progressiva accentuada principalment durant els darrers sis anys, després de la davallada que abasta el trienni 1925-28 i solament interrompuda per la baixa experimentada en l'any 1931,

1930

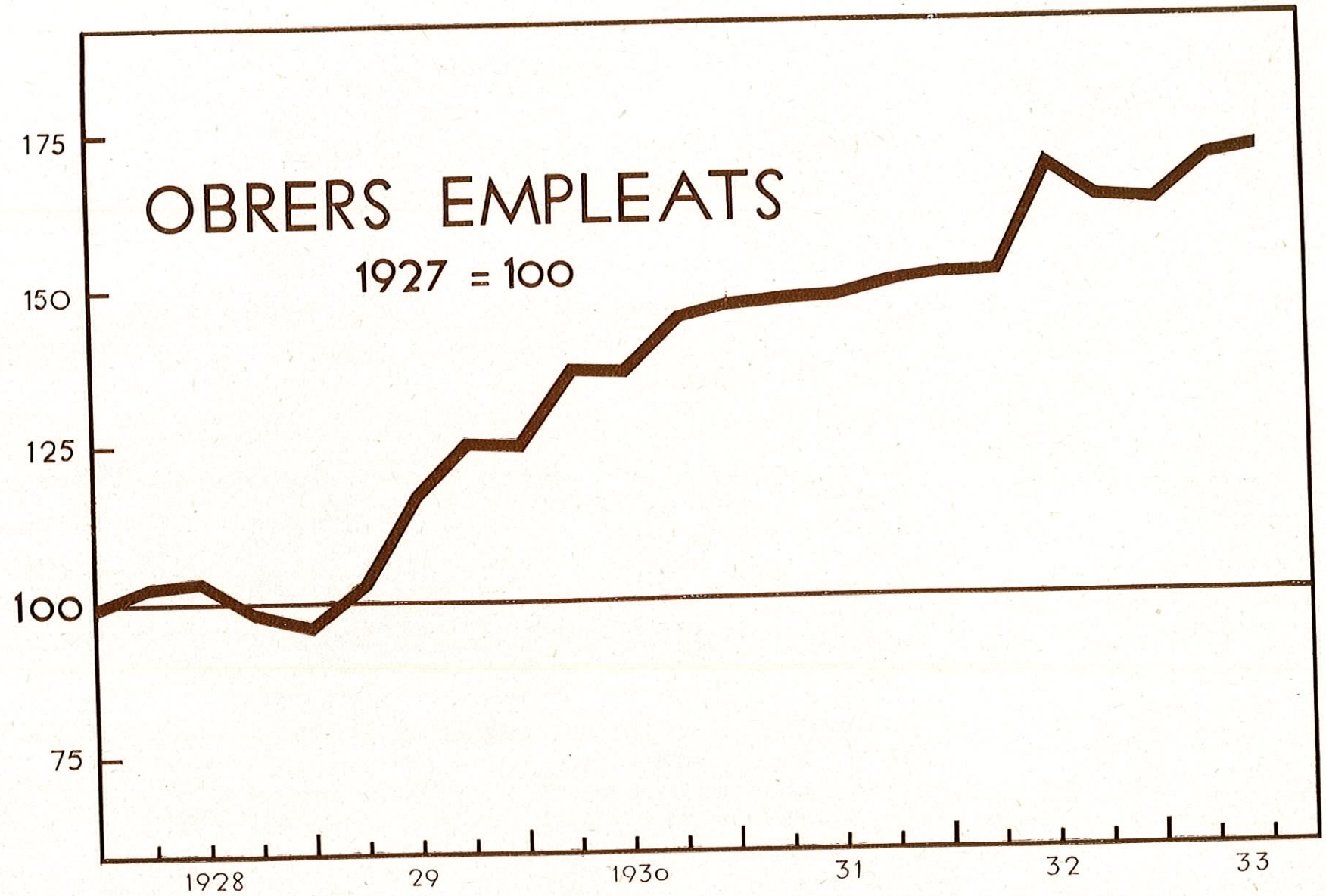
CENTÍMETRES DE FRONTURA

Anys	Nombre de centímetres	Índex 1926=100
1913	26.541	52.6
1914	28.183	55.9
1915	28.577	56.7
1916	28.961	57.4
1917	30.941	61.4
1918	31.731	62.9
1919	31.666	62.8
1920	31.786	63.1
1921	36.323	72.1
1922	40.323	80
1923	49.849	98.9
1924	45.836	90.9
1925	53.227	105.6
1926	50.730	100
1927	75.293	149.4
1928	85.070	168.8
1929	97.290	193.1
1930	124.152	246.4
1931	140.513	278.9
1932	110.944	220.22
1933	135.945	269.8

Una de les sèries representatives dels elements de producció que presenta un moviment progressiu més marcat, és la que assenyala el desenvolupament del nombre de centímetres de frontura de les màquines de gènere de Punt.

Des de l'any 1913 en què comença el nostre estudi fins a l'any actual, la representació del nombre de centímetres de frontura segueix un moviment continu ascendent, trencat solament per petites davallades registrades en els anys 1924 i 1926 i una de més forta durant l'any 1932. Aquesta última davallada, que sembla un error de recompte, és completament representativa de la marxa del fenomen ja que el nombre d'obers d'aital secció de la indústria tèxtil registrà també durant l'any 1932 un moviment marcat de regressió, descendint a 1984 la mitjana dels obrers ocupats, quan l'any anterior ascendia a 2.104 treballant tots ells tota la setmana mentre que durant l'any passat en la secció de gènere de punt es registrà una mitjana de 368 obrers que treballaven setmanes alternes.

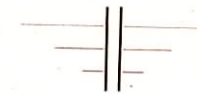
OBRERS OCUPATS

Data	Nombre d'obers	Índex 1927 = 100
1927 4. ^{art} Trimestre	7.063	100
1928 1. ^{er} "	7.499	106.1
1928 2. ^{on} "	7.633	108
1928 3. ^{er} "	7.016	99.2
1928 4. ^{art} "	7.632	93.8
1929 1. ^{er} "	7.559	107.0
1929 2. ^{on} "	8.299	117.4
1929 3. ^{er} "	9.000	127.4
1929 4. ^{art} "	8.917	126.2
1930 1. ^{er} "	9.444	133.7
1930 2. ^{on} "	9.403	133.1
1930 3. ^{er} "	9.918	140.4
1930 4. ^{art} "	10.164	144.1
1931 1. ^{er} "	10.363	146.7
1931 2. ^{on} "	10.436	147.6
1931 3. ^{er} "	10.794	152.8
1931 4. ^{art} "	10.898	154.2
1932 1. ^{er} "	10.951	155
1932 2. ^{on} "	11.916	168.7
1932 3. ^{er} "	11.554	163.5
1932 4. ^{art} "	11.479	162.5
1933 1. ^{er} "	11.952	169.2
1933 2. ^{on} "	11.971	169.5

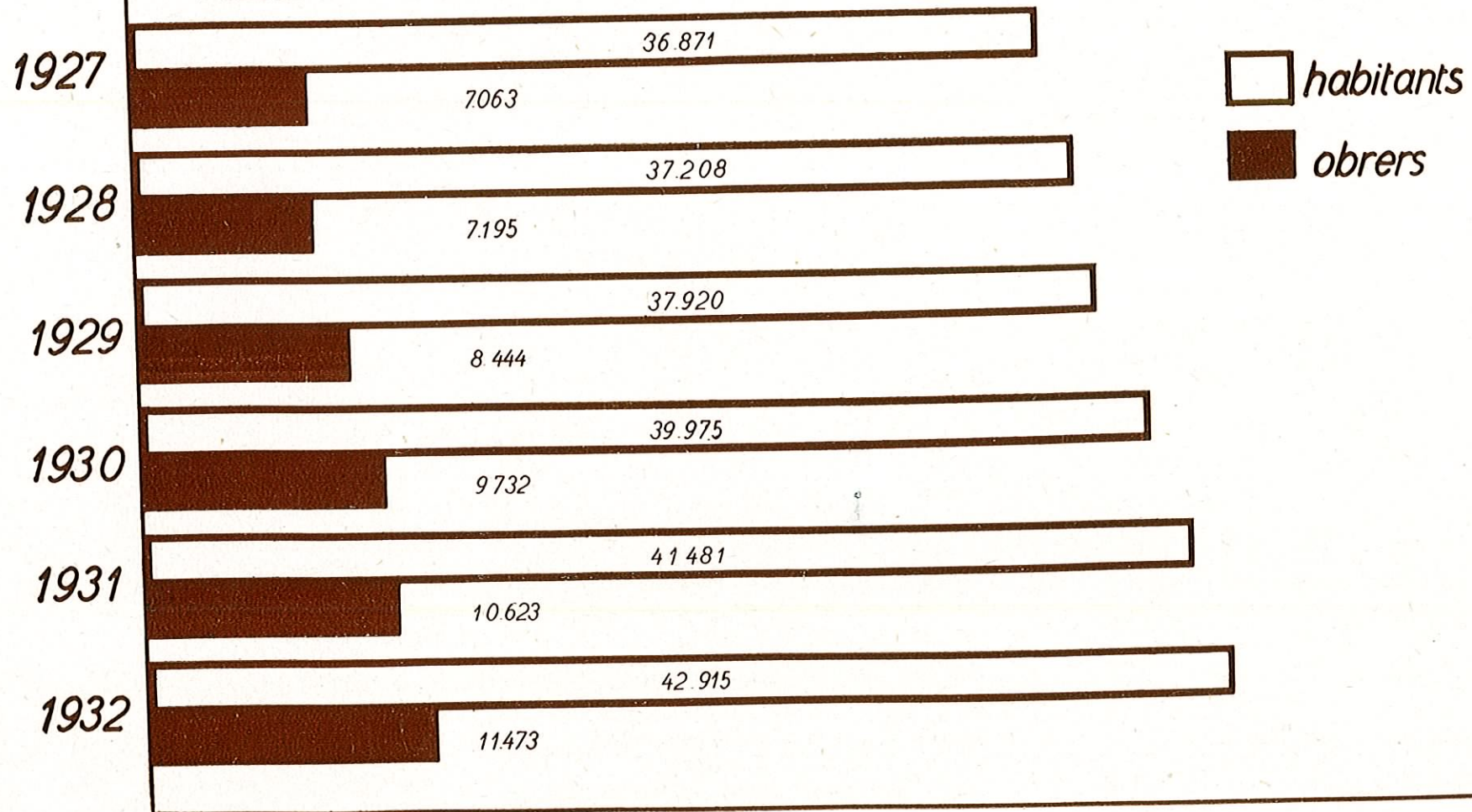
Un dels fenòmens que independentment de la maquinària té més importància a l'estudiar el desenvolupament de la nostra indústria, és el del nombre d'obers ocupats.

La manca de dades anteriors a l'any 1928 es troba compensada en aquest cas per l'existència de dades trimestrals que permeten estudiar aquest fenomen molt més detalladament que aquells altres dels quals sols coneixem llurs intensitats anuals.

Segons es desprèn de les dades adjuntes, l'any 1933 presenta un màxim d'obers ocupats encara que ha de tenir-se en compte al fer llur examen que en la denominació d'obers ocupats s'hi comprenen aquells que treballen tota la setmana a l'igual que aquells que treballen setmanes alternes, el qual fa que aparentment sembli un augment el que relativament constitueix una regressió, ja que el nombre d'obers parats parcialment que ascendien a 959 en l'any 1932 han augmentat a 2.455 en el primer trimestre del present any.

RELACIO ENTRE HABITANTS I OBRERS

BRERS

habitants

obers

RELACIÓ ENTRE HABITANTS I OBRERS

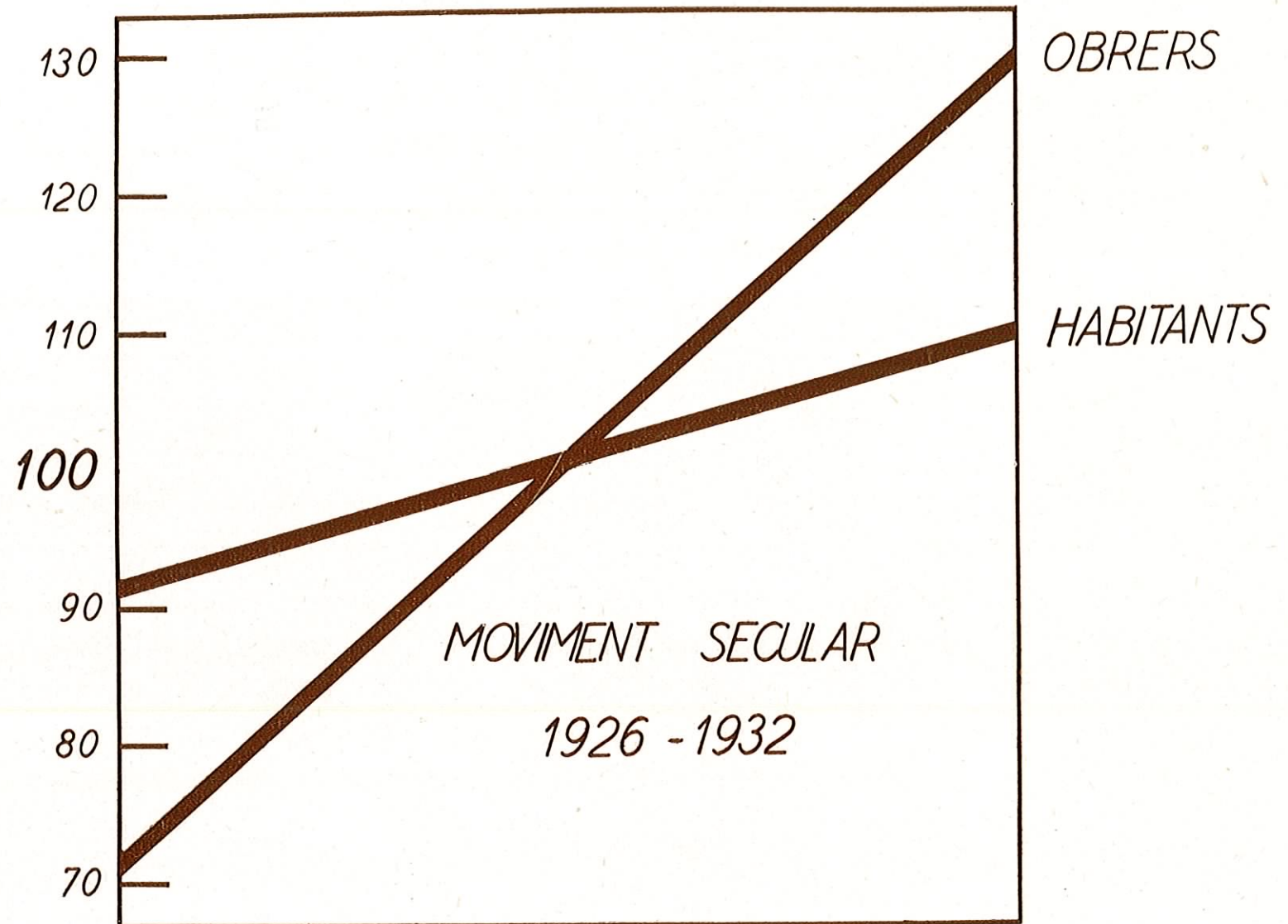
Anys	Habitants	Obrers	Tant per cent d'obers
1927	36.871	7.063	19.1
1928	37.208	7.195	19.3
1929	37.920	8.444	22.2
1930	39.975	9.732	24.3
1931	41.481	10.623	25.6
1932	42.915	11.473	26.7

De poca cosa serviria conèixer l'increment del nombre d'obers si no sapiguéssim el percentatge que aquest representa sobre el total d'habitants de Terrassa ja que, encara que aquells presentin un increment absolut, es convertiria en una regressió relativa si el moviment ascendent de la població presentés una tendència de puja més marcada que la corba representativa del cens obrer.

Es per això que hem cregut de veritable interès acompanyar a l'estudi dels obrers ocupats, un estat comparatiu entre aquells i el nombre d'habitants de Terrassa per veure l'increment o la disminució que el percentatge dels primers sobre els segons experimentarà durant els darrers 6 anys.

Com a observació important hem de remarcar que en l'estudi d'aquest fenomen, com en l'anterior, hem comprès sota la denominació d'obers aquells que pertanyen al camp de la indústria tèxtil, sense tenir en compte tots aquells que per estar ocupats en branques de l'activitat industrial diferent de l'anunciada, cauen fora dels camp de la nostra recerca.

CENS OBRER

ERS

TANTS

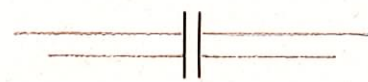
CENS OBRER (Moviment secular)

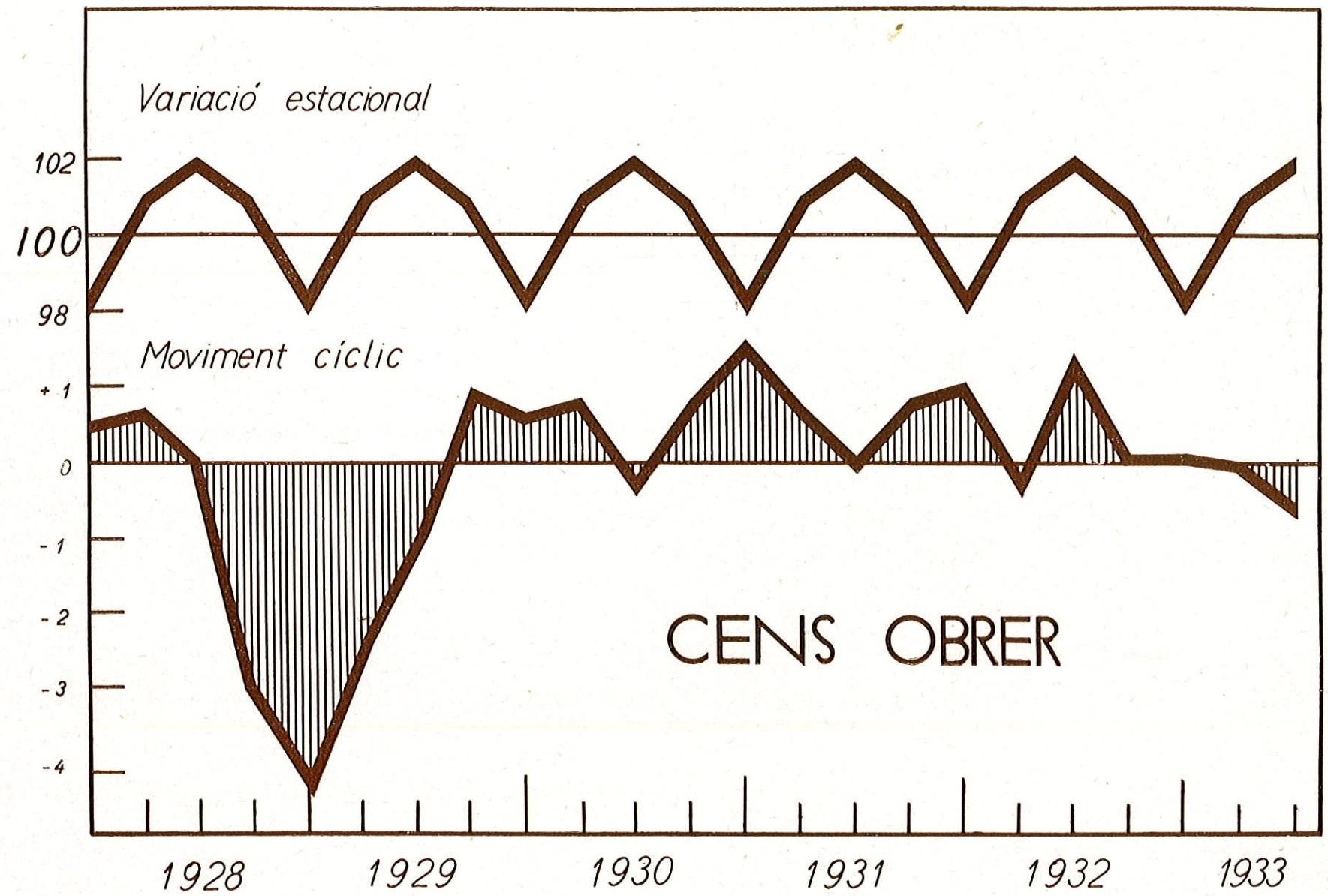
En totes les sèries històriques representatives de les variacions periòdiques de fenòmens estadístics pot destriar-se independentment del seu moviment oscil·latori més o menys accentuat, una tendència evolutiva persistent que manifesta si el fenomen es troba en un període d'augment, de baixa o d'estancament.

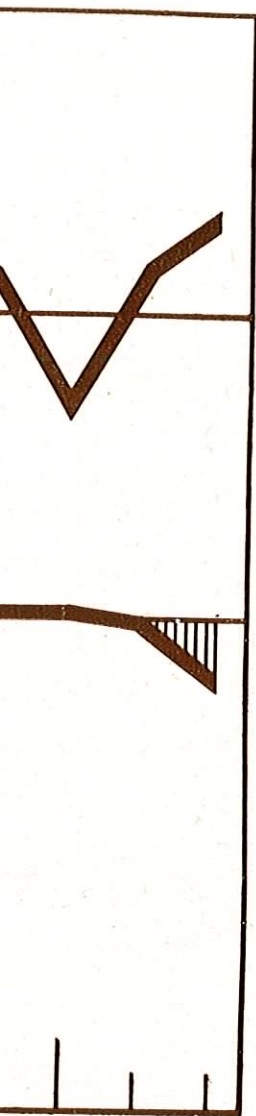
Aquest moviment, que cal separar de la sèrie objecte de la nostra recerca, per tal de poder fer llur estudi separatament, es troba utilitzant mètodes manllevats a la geometria analítica, la qual ens permet trobar una línia que seguint una equació matemàtica ens representa la tendència evolutiva del fenomen objecte del nostre estudi.

En el cas concret que estudiem en aquest assaig estadístic presentem la tendència de dues sèries: la que representa el moviment del nombre d'obres i la que representa el nombre d'habitants de la nostra ciutat. Com pot veure's la línia superior, que és la que correspon al nombre d'obres, presenta un moviment fortament positiu, mentre que la inferior, representativa del moviment secular del nombre d'habitants de Terrassa, assenyala una tendència també progressiva però no tan marcada com l'anterior.

Malauradament el període estudiat és extremadament breu, cosa que fa que la tendència assenyalsada no pugui extrapolar-se sense el perill de caure en un lamentable error motivat per la falta de dades que abastin un període convenientment extens.

1933

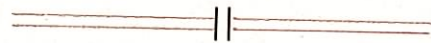
CENS OBRER (Moviment cíclic)

Una vegada estudiat el moviment de llarga durada que ens permet obtenir la tendència evolutiva del fenomen que estudiem, hem encara d'isolar les oscil·lacions que amb major o menor intensitat ens amaguen els moviments cíclics. Aquestes oscil·lacions són les produïdes per fenòmens naturals generalment meteorològics i que per això s'anomenen variacions estacionals ja que els màxims o mínims corresponen a determinades estacions de l'any. Molts són els mètodes per tal de trobar les variacions estacionals, però el que ha estat més generalment adoptat és el degut al professor nord-americà Pearson, anomenat mètode del "median-link relative" i que hem fet servir per a calcular la variació estacional de la sèrie representativa del nombre d'obrers ocupats.

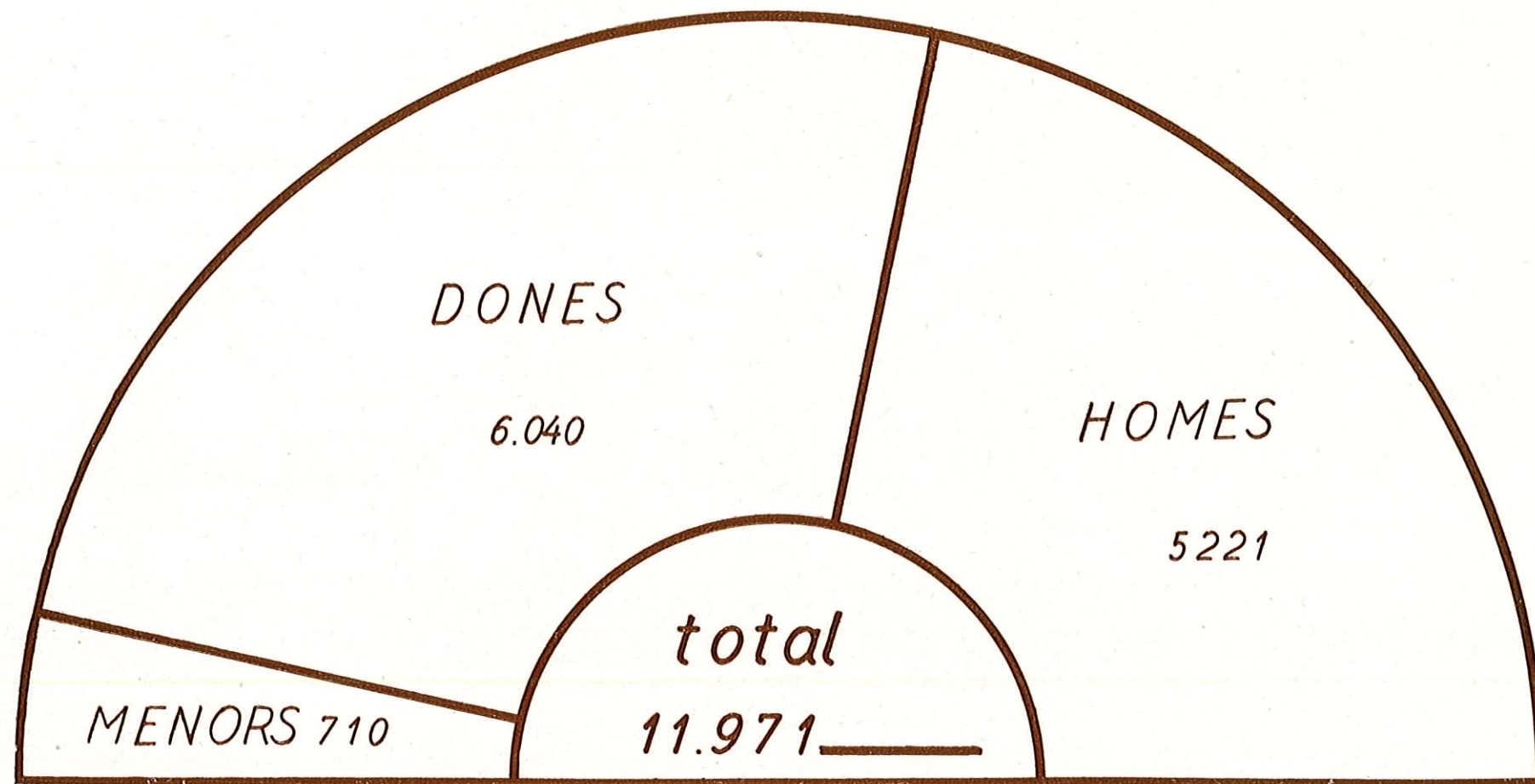
Un cop eliminats el moviment de llarga durada i les variacions estacionals, tenim unes freqüències més o menys regulars que es mostren al voltant de la línia de llarga durada i que constitueixen l'anomenat moviment cíclic. Aquestes oscil·lacions que es repeteixen amb relativa periodicitat han donat lloc a la teoria dels cicles econòmics defensada per l'escola de Harvard i Juglar.

Per tal que una variació estacional, a l'igual que un moviment cíclic, siguin degudament representatius, és necessari obtenir dades mensuals, cosa que no ens ha estat possible en aquest cas en el qual per tal de no menysprear aquest estudi hem tingut de recórrer a les dades trimestrals.

Com pot veure's en l'adjunt gràfic, excepte d'una forta davallada compresa entre els darrers i primers trimestres respectivament dels anys 1928 i 1929, el moviment cíclic del cens obrer presenta una marcada tendència estàtica, quasi sempre per sobre la línia de llarga durada, excepte en l'últim trimestre estudiat que acusa una forta tendència regressiva.

DISTRIBUCIO DEL CENS OBRER

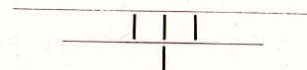
ER

DISTRIBUCIÓ DEL CENS OBRER

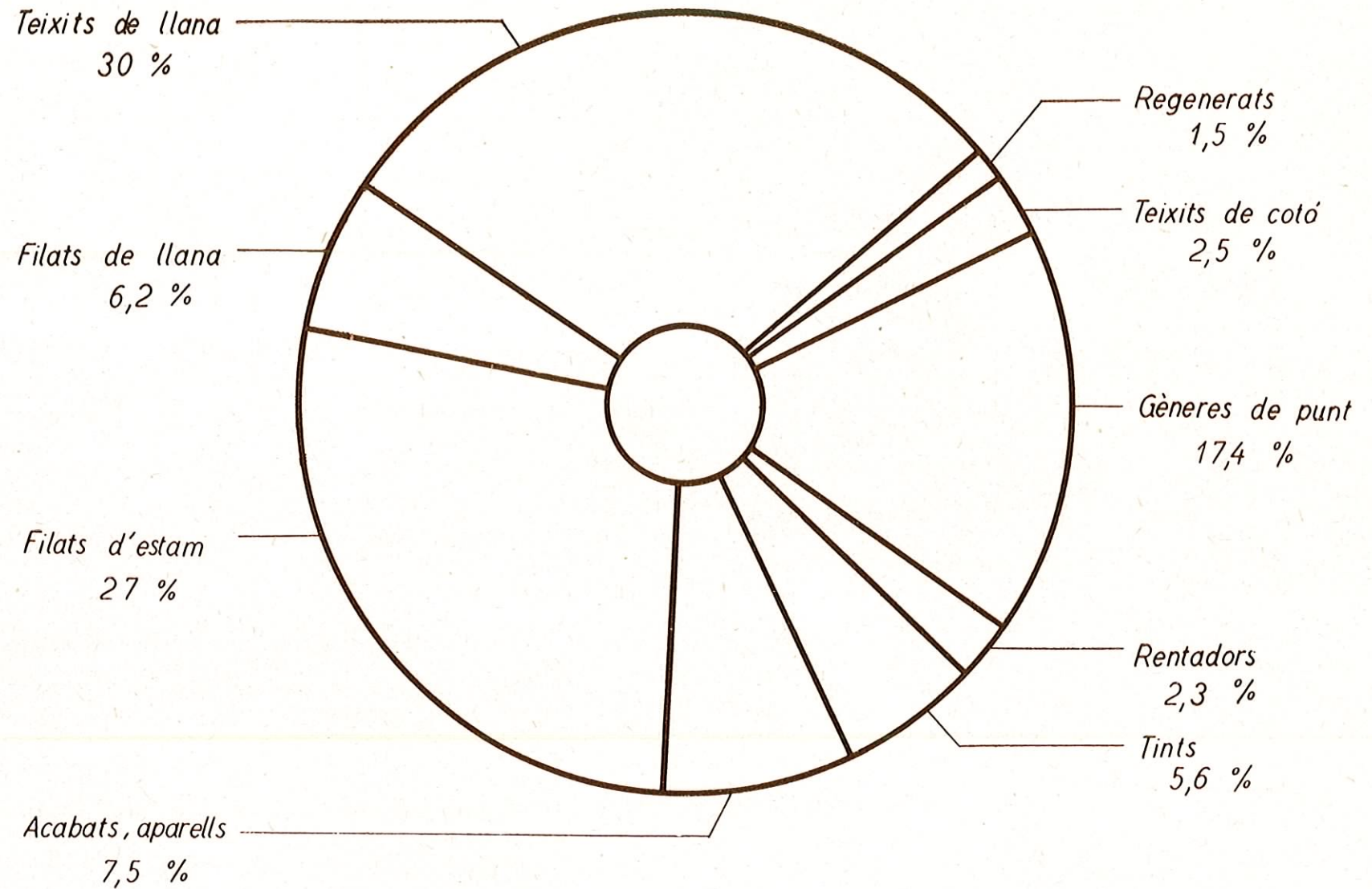
Classificació	Nombre d'obers	Percentatge sobre el total
Homes	5.221	43.6 %
Dones	6.040	50.4 %
Menors	710	6 %
TOTAL	11.971	100 %

Un cop estudiat el fenomen del nombre d'obers ocupats quantitativament en llur variació en el temps, podem, per tal de completar aquest estudi, anar a la recerca de la composició qualitativa del mateix obtenint la distribució del cens obrer que en el gràfic adjunt presentem.

Com pot veure's en el mateix el nombre de dones empleades en la indústria tèxtil és superior al d'homes, mentre que el nombre de menors és quasi insignificant ja que solament aconseguix un percentatge de 6 %.

DISTRIBUCIO DEL CENS OBRER

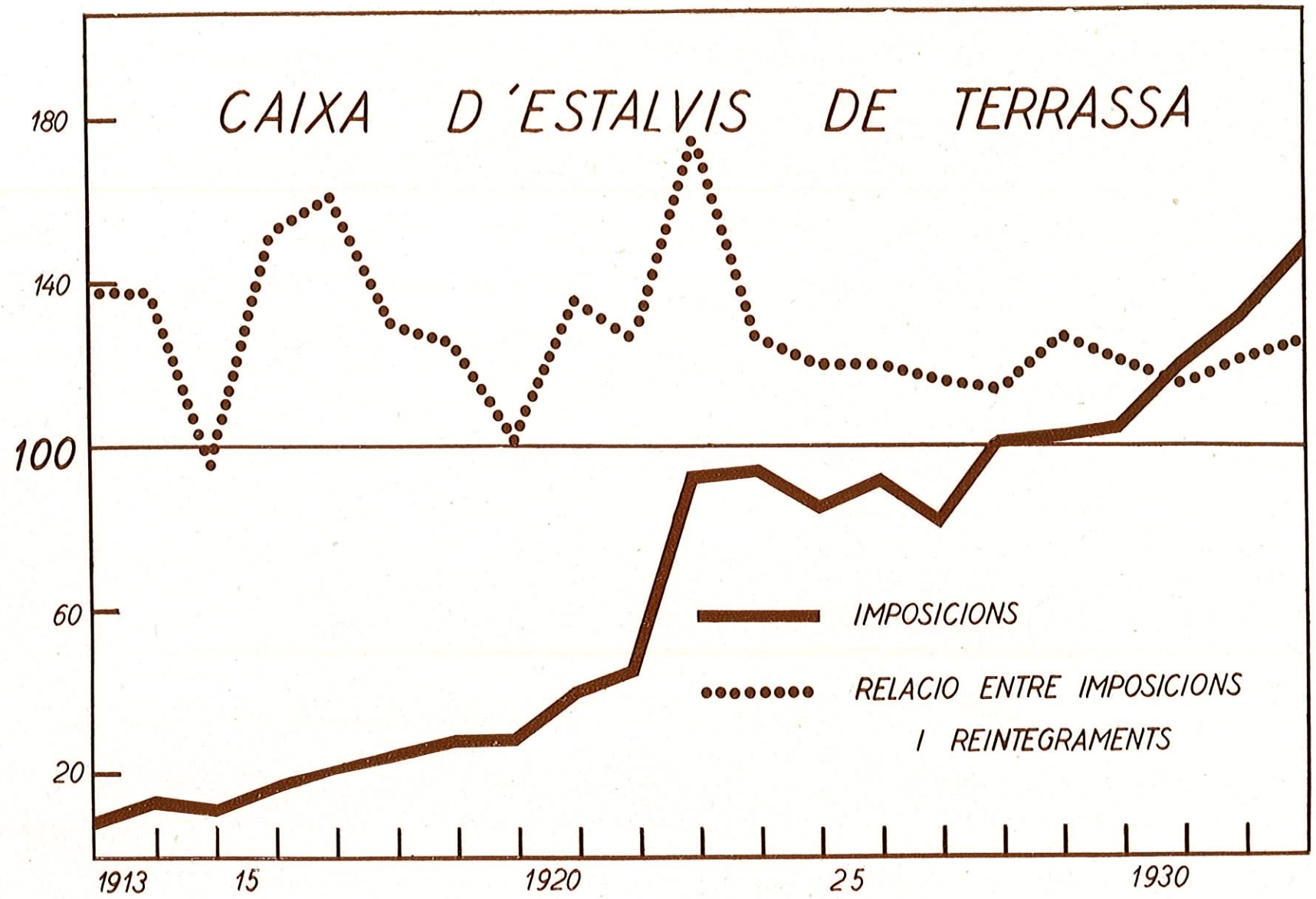

DISTRIBUCIÓ DEL CENS OBRER

Seccions	Nombre d'obers	Percentatge sobre el total
Rentadors de llana . . .	272	2.3 %
Tints.	673	5.6 %
Aparells i acabats . . .	898	7.5 %
Filats d'estam i doblats . .	3.233	27 %
Filats de llana	745	6.2 %
Teixits de llana	3.595	30 %
Llanes regenerades . . .	163	1.5 %
Teixits de cotó i seda . .	305	2.5 %
Gèneres de Punt	2.087	17.4 %

Complement de l'anterior és el gràfic representatiu de la distribució del cens obrer per seccions de la indústria tèxtil. En ell com en l'anterior hem estudiat aquesta distribució en l'últim trimestre del qual tenim dades, això és el segon trimestre de l'any 1932.

CAIXA D'ESTALVIS DE TERRASSA

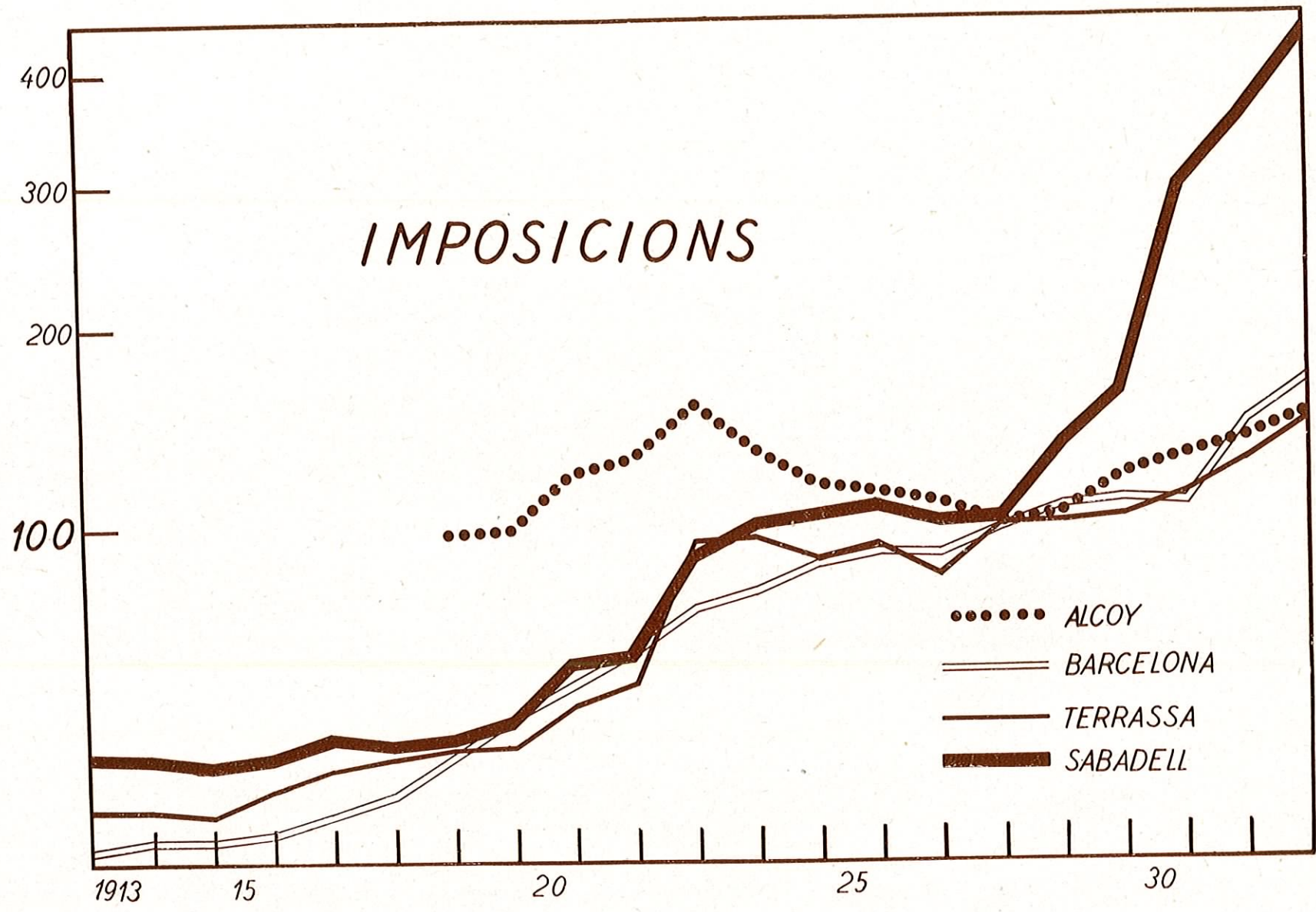
Anys	Imposicions Milers de Ptes.	Reintegraments Milers de Ptes.	Índex de les imposicions 1927 = 100	Relació entre imposicions i reintegraments par = 100
1913	512.1	367.9	10.5	139.1
1914	486.9	503.4	10	96.7
1915	769.9	506.7	15.8	152.9
1916	1.014.1	628.5	20.9	161.3
1917	1.130.7	867.3	23.3	130.3
1918	1.277	1.001.7	26.3	126.2
1919	1.293.8	1.235.2	26.6	104.7
1920	1.911.5	1.408.5	39.4	135.7
1921	2.139.1	1.674.1	44.1	127.7
1922	4.491.1	2.556	92.6	175.7
1923	4.581.4	3.562.1	94.4	128.6
1924	4.076.4	3.387.8	84	120.3
1925	4.414.2	3.670.5	91	120.2
1926	3.923.8	3.303.9	80.9	118.7
1927	4.848.6	4.187.1	100	115.5
1928	4.896.7	3.813.6	100	128.4
1929	4.936.2	4.056.3	101.8	121.6
1930	5.809.5	4.973.9	119.7	116.7
1931	6.482.7	5.323.4	133.7	121.7
1932	7.103.9	5.682.2	146.5	125.0

Un dels factors que més interessen en la formació de la potencialitat econòmica de molts païssos, és la capacitat d'estalvi de llurs habitants.

Constituint doncs, l'estalvi un dels integrants més valuosos de l'economia nacional, no podiem passar per alt tan important factor i per això, amb les dades facilitades per la Caixa d'Estalvis de Terrassa, hem aconseguit construir el gràfic adjunt.

En ell hem procurat representar, no sols el moviment de les imposicions, sinó que, per tal de fer més comprensiu aquest fenomen, hem procurat representar la relació existent entre les imposicions i els reintegraments considerant com a base igual a 100 el moment en què les imposicions i els reintegraments acusin una mateixa intensitat.

IMPOSICIONS

ÍNDEX DE LES IMPOSICIONS A LES CAIXES D'ESTALVIS 1927 = 100

Anys	Terrassa	Barcelona	Sabadell	Alcoy
1913	10.5	5.3	21.5	—
1914	10	5.3	20.1	—
1915	15.8	7.9	22.7	—
1916	20.9	10.7	27.4	—
1917	23.3	15.8	25.2	—
1918	26.3	25.1	26.9	92.5
1919	26.6	36.6	33	96.3
1920	39.4	46.8	49.4	122.1
1921	44.1	56.3	50.8	132.5
1922	92.6	69.8	85.9	157.8
1923	94.4	76.6	97.6	139.7
1924	84	84.3	101.6	122.5
1925	91	89.7	114.1	118.8
1926	80.9	89.3	99.8	111.3
1927	100	100	100	100
1928	100.9	108.7	136.8	105.7
1929	101.8	119.4	159.4	124.6
1930	119.7	117.3	294.1	130.5
1931	133.7	148.8	354	136.9
1932	146.5	165.9	425.5	125.6

Per tal d'estudiar una comparació entre la capacitat d'estalvi de Terrassa amb aquelles ciutats que tenen una conjuntura econòmica més semblant a la nostra, hem representat dintre d'un mateix gràfic les corbes que marquen el moviment de les imposicions de les caixes d'estalvis.

Les dades que transcrivim han estat facilitades per les següents entitats d'estalvi:

Caixa d'Estalvis de Terrassa.

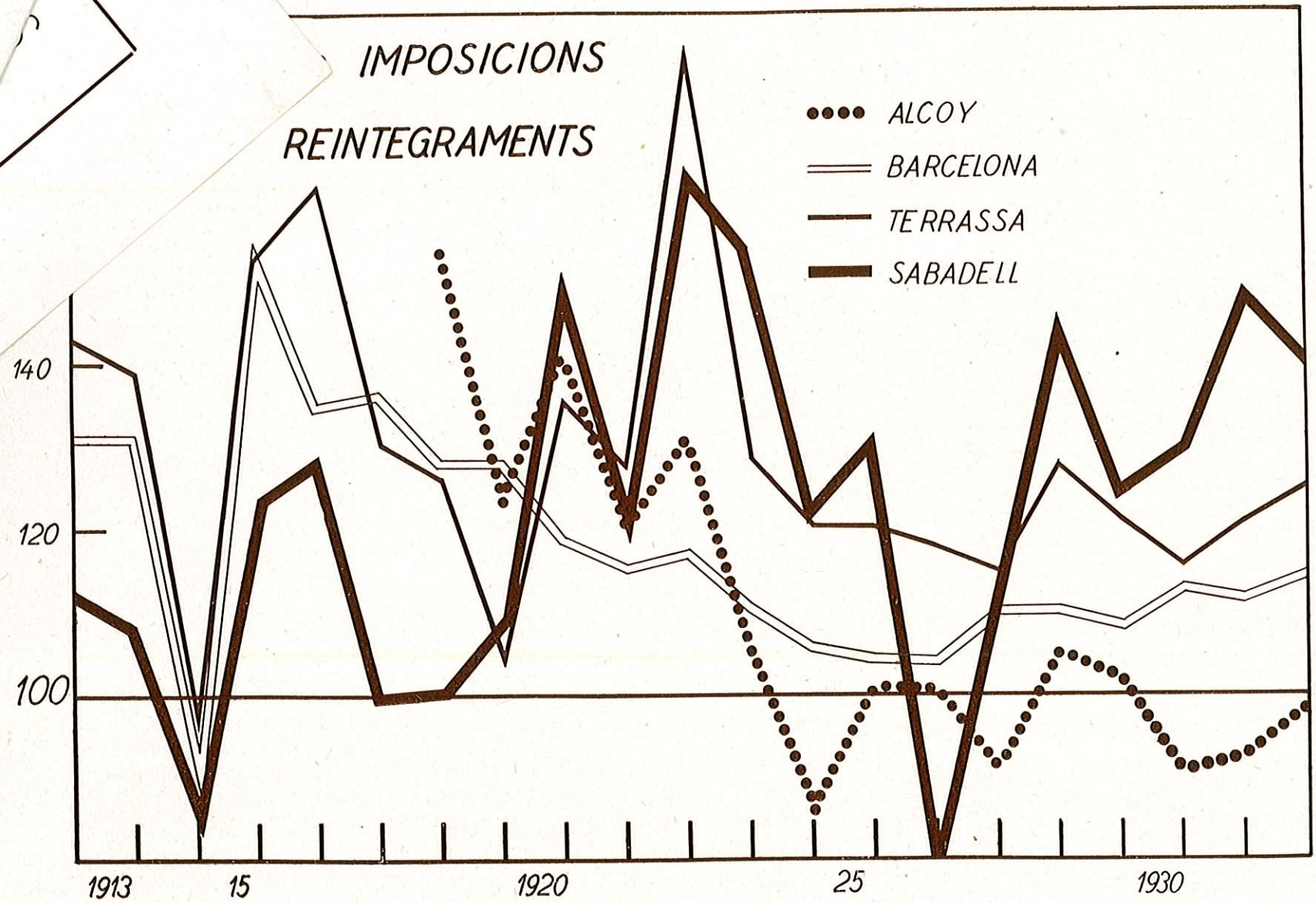
Caixa d'Estalvis de Sabadell.

Caixa de Pensions de la Vellesa i d'Estalvi de Barcelona.

Monte de Piedad y Caja de Ahorros de Alcoy.

En aquest apartat, igual que en el següent, hem prescindit dels nombres absoluts, tota vegada que sols interessa la relativitat de les dades i no el seu valor absolut, ja que aquest depèn principalment del nombre d'habitants de cada població i careix per tant de tot interès econòmic.

Per tal de fer la representació d'aquesta sèrie històrica el més clara possible, hem emprat el sistema de gràfic logarítmic, que permet donar a cada intensitat el valor relatiu que li correspon i hem suprimit l'eix de les abscisses situat al número-índex cent, per tal de poder veure més clarament el moviment que les quatre corbes segueixen en els darrers anys durant els quals llurs valors es manifesten al voltant d'aquella.

RELACIÓ ENTRE LES IMPOSICIONS I ELS REINTEGRAMENTS DE LES CAIXES D'ESTALVIS

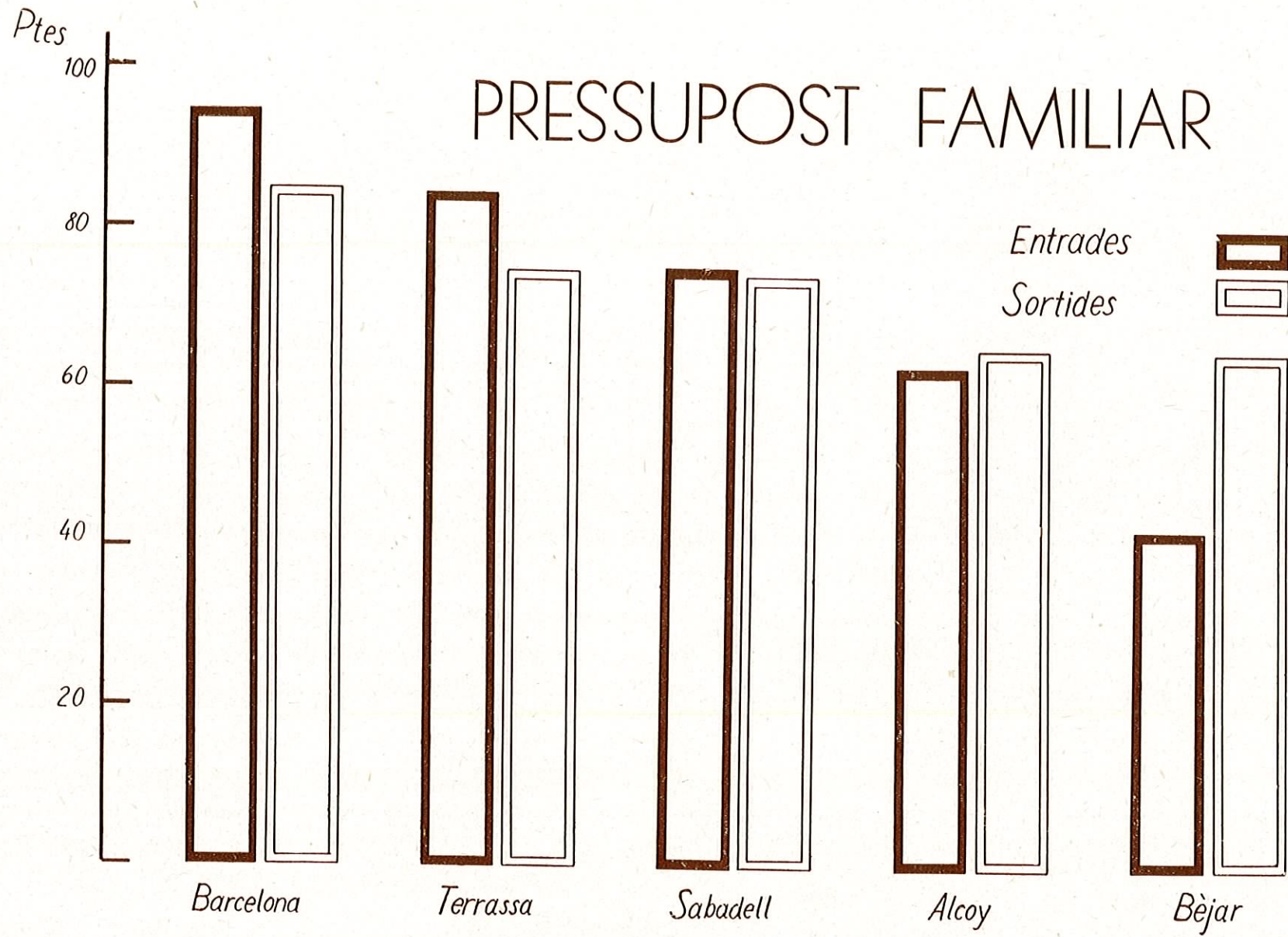
PAR = 100

Anys	Terrassa	Barcelona	Sabadell	Alcoy
1913	139.1	132.6	109.1	—
1914	96.7	93.9	87.5	—
1915	152.9	153.4	123.7	—
1916	161.3	135.3	129.9	—
1917	130.3	136.2	100.1	—
1918	126.2	128.7	100.5	153.3
1919	104.7	128.7	109.5	124.8
1920	135.7	119.1	151.4	141.3
1921	127.7	116.8	122.1	120.6
1922	175.7	118.1	165.9	131.2
1923	128.6	111.5	154.2	106.4
1924	120.3	107.8	123.7	86
1925	120.2	105.4	132.1	101.4
1926	118.7	105.3	82.3	100.7
1927	115.5	110.5	114.7	91.6
1928	128.4	110.5	147.9	105.4
1929	121.6	108.9	125.6	102.2
1930	116.7	113.2	130.7	90.8
1931	121.7	112.5	149.6	92
1932	125	114.7	141.5	97.6

Un cop estudiat el moviment de les imposicions, és de gran interès per la major facilitat comprensiva del fenomen de l'estalvi, comparar les relacions entre imposicions i reintegraments en aquelles ciutats de les quals hem estudiat la corba de les imposicions.

Amb aquest fi hem construït el gràfic que s'acompanya, en el qual estan representades les relacions entre imposicions i reintegraments de les Caixes d'Estalvis de Terrassa, Barcelona, Alcoy i Sabadell. La forta davallada que la corba d'aquesta última ciutat acusa en l'any 1926, va ésser motivada per un moment de pànic bancari ocasionat per la situació anormal que va travessar el Banc de Sabadell, durant aquell any.

PRESSUPOST FAMILIAR

PRESSUPOST FAMILIAR

Població	ENTRADES		TOTAL	SORTIDES		Diferència
	Salari home	Salari dona		Per persona	Per 4 persones	
Barcelona	60 pesetes	35 pesetes	95 pesetes	21'10 pesetes	84'40 pesetes	10'60 pesetes
Terrassa	50 "	33 "	83 "	18'65 "	74'60 "	8'40 "
Sabadell	45 "	30 "	75 "	18'25 "	73 "	2 "
Alcoy	38'40 "	24 "	62'50 "	16'30 "	65'20 "	2'70 "
Bèjar	30 "	12 "	42 "	16'05 "	64'20 "	22'20 "

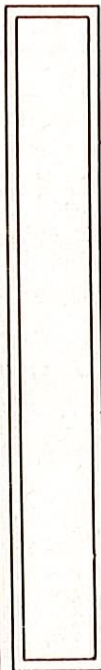
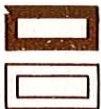
Un dels factors que d'una manera més clara manifesta l'estat econòmic del poble és el pressupost d'una família obrera.

Considerant que perquè la població no disminueixi és necessari que cada família tingui almenys dos fills, hem considerat al calcular aquest pressupost, que cada família estava composta de quatre membres (pare, mare i dos fills) dels quals sols treballen dos (pare i mare) i que amb les entrades aconseguides pel salari d'aquests dos, tenien de cobrir-se les despeses de tota la família.

Per arribar a la construcció d'aquest pressupost hem considerat les despeses necessàries per a la vida segons el mètode emprat per l'Oficina Internacional del Treball i per calcular les entrades amb salari mínim hem considerat com a tals els que perceben els peons de la secció de rentadors de llana, i en quant a les dones, el que perceben les rodeteres i en les localitats on no existeixen filatures d'estam, les esborradores.

Com pot veure's en l'adjunta taula estadística en aquest pressupost superen les entrades a les despeses, a Barcelona, Terrassa i Sabadell, mentre que a Alcoy i Bèjar aquestes sobrepassen a les entrades, significat doncs que en aquestes ciutats necessàriament o bé la població té tendència a disminuir o bé aquesta no pot comptar amb els aliments necessaris per a la vida, traduint-se aquesta necessitat amb un increment de la mortalitat.

R

Bèjar

IMP. SALVATELLA & C^{IA}
TERRACCA